Uddannelses- og Forskningsministeriet

Prækvalifikation af videregående uddannelser - Konkurrence- og eliteidræt

Udskrevet 12. november 2026

Kandidat - Konkurrence- og eliteidræt - Syddansk Universitet

Institutionsnavn: Syddansk Universitet
Indsendt: 02/02-2015 09:04
Ansøgningsrunde: 2015-1
Status på ansøgning: Afslag
Afgørelsesbilag
Download den samlede ansøgning
Læs hele ansøgningen

Ansøgningstype
Ny uddannelse

Udbudssted
Esbjerg

Er institutionen institutionsakkrediteret?
Ja

Er der tidligere søgt om godkendelse af uddannelsen eller udbuddet?
Nej

Uddannelsestype
Kandidat

Uddannelsens fagbetegnelse på dansk fx. kemi
Konkurrence- og eliteidræt

Uddannelsens fagbetegnelse på engelsk fx. chemistry
High Performance Sport

Den uddannedes titel på dansk
Cand.scient. i konkurrence- og eliteidræt

Den uddannedes titel på engelsk
Master of Science in High Performance Sport

Hvilket hovedområde hører uddannelsen under?
Sundhedsvidenskab

Hvilke adgangskrav gælder til uddannelsen?

De adgangsgivende uddannelser skal have et relevant fagligt indhold, der påviser grundlæggende professions- og teoretiske kompetencer indenfor fagvidenskabelige områder som (arbejds- og trænings)fysiologi, bevægeapparatets anatomi, sociologi, psykologi, pædagogik og statistik. Hertil kommer indsigt i basal videnskabsteori. Derfor peges på følgende adgangsgivende uddannelser:
Bachelorer i idræt og sundhed fra Syddansk Universitet
Bachelorer fra en idrætsuddannelse på andet dansk universitet eller internationalt miljø.
Professionsbachelorer som lærere i folkeskolen med linjefag i idræt, samt professionsbachelorer i fysioterapi. Disse ansøgere vil dog skulle gennemføre et suppleringsforløb indenfor videnskabsteori og studieteknik senest i løbet af deres første semester på kandidatuddannelsen. Suppleringsforløbet er allerede etableret for kandidatuddannelsen i Idræt & Sundhed. Det kan følges efter optagelsen på kandidatuddannelsen og er ikke studietidsforlængende.

Er det et internationalt uddannelsessamarbejde?

Ja

Hvis ja, hvilket samarbejde?

Der henvises til dokumentet Prækvalifkationsansøgning - Konkurrence- og Eliteidræt

Hvilket sprog udbydes uddannelsen på?

Dansk

Er uddannelsen primært baseret på e-læring?

Nej

ECTS-omfang

120

Beskrivelse af uddannelsen

Der henvises til dokumentet Prækvalifikationsansøgning - Konkurrence- og Eliteidræt

Uddannelsens konstituerende faglige elementer

Der henvises til dokumentet Prækvalifikationsansøgning - Konkurrence- og Eliteidræt

Begrundet forslag til taxameterindplacering

Uddannelsen foreslås indplaceret under Takst 2, da den derved følger takstindplaceringen for Idræt & Sundhed.

Forslag til censorkorps

Censorkorpset for bachelor- og kandidatuddannelserne i idræt i Danmark.

Dokumentation af efterspørgsel på uddannelsesprofil - Upload PDF-fil på max 30 sider. Der kan kun uploades én fil.

Prækvalifikationsansøgning - Konkurrence- og Eliteidræt.pdf

Kort redegørelse for behovet for den nye uddannelse

Der henvises til dokumentet *Prækvalifikationsansøgning - Konkurrence- og Eliteidræt*

Underbygget skøn over det samlede behov for dimittender

Der henvises til dokumentet *Prækvalifikationsansøgning - Konkurrence- og Eliteidræt*

Hvilke aftagere/aftagerorganisationer har været inddraget i behovsundersøgelsen?

Der henvises til dokumentet *Prækvalifikationsansøgning - Konkurrence- og Eliteidræt*

Hvordan er det sikret, at den nye uddannelse matcher det påviste behov?

Der henvises til dokumentet *Prækvalifikationsansøgning - Konkurrence- og Eliteidræt*

Sammenhæng med eksisterende uddannelser

Der henvises til dokumentet *Prækvalifikationsansøgning - Konkurrence- og Eliteidræt*

Rekrutteringsgrundlag

Der henvises til dokumentet *Prækvalifikationsansøgning - Konkurrence- og Eliteidræt*

Forventet optag

Kandidatuddannelsen i konkurrence- og eliteidræt vil i udgangspunktet optage 25 studerende pr. år. Denne model skal ydermere sikre ressourcer til at udvikle og tilbyde nye læringsformer for at sikre en aktiverende og aktiv læringsproces. Sidst men ikke mindst er det vurderet, at antallet harmonerer godt med, at kandidaterne efterfølgende har udsigt til at finde ansættelse indenfor netop dette fagfelt.

Hvis relevant: forventede praktikaftaler

Kandidatuddannelsen i Konkurrence- og Eliteidræt indeholder et fleksibelt semester (30 ECTS), der både kan består af praktikophold og valgfag. Praktikelementet skal dog fylde minimum 10 ECTS af semestret, dvs. at alle studerende vil skulle ud i et obligatorisk praktikophold. Derudover er det muligt løbende igennem uddannelsen at gennemføre kortere og længere praktikforløb i relation til de enkelte moduler. Høringen viser en stor opbakning blandt aftagerne i forhold til den forholdsvis store andel af praktik i uddannelsen. Ud af de 43 høringssvar, som SDU har modtaget, har 27 aktivt tilkendegivet, at de vil kunne have tilknyttet praktikanter. Derudover nævner Odense Kommune, Horsens Kommune samt Dansk Basketball Forbund, at de vil være interesserede i at videreformidle praktikaftaler til øvrige aktører.

Hermed erklæres, at ansøgning om prækvalifikation er godkendt af institutionens rektor

Ja

Status på ansøgningen

Afslag

Ansøgningsrunde

2015-1

Afgørelsesbilag - Upload PDF-fil

Afslag på godkendelse af kandidatuddannelse i Konkurrence- og eliteidræt.pdf

Samlet godkendelsesbrev

Ansøgning om prækvalifikation af kandidatuddannelsen i Konkurrence- og Eliteidræt

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet arbejdede i 2011 – 2012 på at udvikle en kandidatuddannelse i konkurrence- og eliteidræt ved Campus Esbjerg. I den anledning gennemførte fakultetet en behovsanalyse (der blandt andet indeholdt en høring) der viste stor opbakning blandt især kommuner og idrætsforbund til at etablere en sådan uddannelse. Esbjerg Kommune udviste særlig stor interesse i uddannelsen samt velvillighed til at bidrage praktisk og økonomisk. Dette er centralt, idet samarbejdet med Esbjerg Kommune er af stor betydning for bl.a. at imødekomme behovet for praktikpladser. Høringen kunne imidlertid ikke sandsynliggøre, at der på daværende tidspunkt var et behov i samfundet for uddannelsen.

Der blev derfor arbejdet videre med uddannelsesforslaget med inddragelse af flere af uddannelsens interessenter.

Internationalt samarbejde

SDU har mange internationale studerende og medarbejdere. Universitetet søger hele tiden at udbygge den høje grad af internationalisering ved, at flere studerende og ansatte søger ud i verden samt ved at tiltrække flere studerende og forskere fra udlandet. Som det fremgår af Internationaliseringsstrategien for uddannelse (2011) har Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet i en årrække haft stor fokus på internationalisering af både forsknings- og uddannelsesmiljøerne. For kandidatuddannelsen i *Konkurrence- og Eliteidræt* betyder det et fokus på:

- → Øget internationalisering integreret i den løbende uddannelsesudvikling.
- → Fokus på, at uddannelsens studerende får endnu bedre muligheder for at tage et udlandsophold – blandt andet gennem styrket vejledning og udarbejdelse og løbende udvikling af en 'roadmap' (køreplan) for studerende, der ønsker et udlandsophold.
- → Bedre muligheder for, at udenlandske studerende kan tage moduler på uddannelsen – primært gennem engelsksproget undervisning på udvalgte moduler.
- → Flere konkrete aftaler med udenlandske universiteter om udveksling af studerende.

De studerende modtager således vejledning i konkrete muligheder for udlandsophold ved udenlandske universiteter som en integreret del af uddannelsen.

Syddansk Universitet søger til stadighed at styrke sin profil som et internationalt orienteret universitet. På studiesiden gøres det ved at fremme det internationale fagudbud samt via et stærkt fokus på udveksling af gæstelærere og -studerende. Gennem samarbejdsaftaler og netværk søges det kontinuerligt at øge strømmen af såvel udgående og indkomne studerende.

På den baggrund har der over en årrække været arbejdet systematisk med at styrke internationaliseringen af universitetets idrætsuddannelser. Der er således etableret en mængde bilaterale aftaler med europæiske og oversøiske partnere samt opbygget netværk og/eller uddannelsesprogrammer på Nordisk og Europæisk niveau (jf. Udlandsophold). Nævnte aftaler, netværk og programmer vil blive anvendt til at styrke

internationaliseringsmulighederne for studerende med interesse for konkurrence- og eliteidræt. Tre udvalgte eksempler herpå:

- Studieledelsen og Institut for Idræt og Biomekanik koordinerer *Nordplus Idrott* – et netværk med mere end 20 nordiske institutionsmedlemmer. Netværket indbefatter bl.a. Norwegian School of Sport Sciences (NIH) og The Swedish School of Sport and Health Sciences (GIH) – begge universiteter, der står stærkt i nordisk uddannelse og forskning indenfor konkurrence- og eliteidræt.
  I år udbyder GIH kurserne *Idrotts- och arbetsfysiologi* og *Biomekanik och motorisk kontroll*, der vil være oplagte for studerende, der vælger at profilere deres uddannelse indenfor træning/coaching. Dette er ligeledes gældende for NIH-kurset *Specialization course in biomechanics*, imens *Advanced psychology of sport* vil kunne tænkes ind i forlængelse af modulet *Konkurrence, Elite og talent*.
- Det sundhedsvidenskabelige fakultet indgår desuden i et europæisk masterprogram i fysisk aktivitet og sundhed (European master). Her deltager bl.a. German Sport University i Köln – Europas største sportsuniversitet. Denne forbindelse udgør allerede en oplagt mulighed for udveksling af studerende og medarbejdere på konkurrence- og eliteidrætsområdet.
  I Köln har de en del kurser, der ville kunne bruges til at tone de studerendes kandidatuddannelse i Konkurrence– og Eliteidræt. Fra fagretningen M.Sc. Sport Managment vil kurserne *International Sports Governance* og *Sociological and Legal Aspects of Sport Management* kunne gøre det ud for *Sport, organisation og strategisk lederskab*, ligesom *Strategy & Planning* samt *Sport Economics* vil være relevante for studerende, der ønsker at profilere deres kandidatuddannelse indenfor sport managment.
  Fagretningen M.Sc. Exercise Science and Coaching indeholder følgende kurser, der vil kunne erstatte kurset *Præstationsoptimering* eller evt. indgå i det fleksible semester: *Biomechanics, Exercise Physiology, Performance Diagnostics, Musculoskeletal System, Cardiovascular System and Metabolism, Nutrition and Substitution* samt *Strength and Conditioning determined Sports*. Ligeledes vil *Psychological Basics of Training* og *Psychological Skills* være relevante for *Konkurrence Elite og talent*.
  Fagretningen M. Sc. Human Technology in Sports and Medicine har derudover kurser, der er aktuelle for *Præstationsoptimering* eller det fleksible semester: *Biomechanics and Mechanobiology, Performance Diagnostics in Sport, medicine and rehabilitation* samt *Analysis and Diagnostics*.
- Syddansk Universitet og Griffith University, Australien, indgik for tre år siden en institutionsaftale om samarbejde vedrørende såvel uddannelse og forskning (Samarbejde Griffith University & SDU). Der er etableret en række kontakter og konkrete samarbejder på idrætsområdet - bl.a. i relation til sportsmanagement. Griffith University fokuserer fx på ledelse og styring indenfor high performance sport – et emne, der også står centralt i nærværende uddannelsesforslag. High performance sport management, og andre emner, er oplagt for det videre internationaliseringssamarbejde mellem Syddansk Universitet og Griffith University. Konkret vil studerende på kandidatuddannelsen i konkurrence- og eliteidræt kunne integrere elementer fra Griffith University´s Master of Business program, hvor en af flere specialiseringer er indenfor sport management. Fx kan de to moduler i *Sport, Organisation og Strategisk Lederskab* (jf. nedenstående figur) erstattes af kurser ved Griffith University, ligesom specialiseringen i sport management på uddannelsens tredje semester (jf. nedenstående figur) kan gennemføres ved Griffith University.

SDU's idrætsstuderende har altså gode og mangeartede muligheder for internationalisering. Med henblik på yderligere at styrke de internationale uddannelsesmuligheder, er der fra 2011 etableret et særligt internationalt udvalg ved IOB – med fokus på at konsolidere udvekslingsprogrammet på idrætsområdet, øge antallet af såvel udgående som indgående studerende samt opbygge supplerende bæredygtige samarbejder (jf. The International Committee).

Beskrivelse af uddannelsen

Uddannelsen har til formål at uddanne kandidater i konkurrence- og eliteidræt der på både akademisk, internationalt og praktisk niveau, kan varetage opgaver indenfor formidling, analyse, udvikling, planlægning og forskning i relation til fysisk aktivitet på eliteniveau, præstationsfremme, talentudvikling og –pleje samt konkurrencebaseret sport – både i Danmark og i udlandet.

Dimittender med en kandidatuddannelse i konkurrence- og eliteidræt kan umiddelbart varetage jobfunktioner i relation til ovenstående områder og som eksempelvis underviser, formidler, projektleder, konsulent eller koordinator indenfor:

- → Kultur- og fritidssektoren
- → Den nationale og internationale sportssektor
- → Idræts efter- og højskoler
- → Interesse- og idrætsorganisationer og forbund
- → Forsknings- og undervisningsinstitutioner

Kandidaten i konkurrence- og eliteidræt vil endvidere være kvalificeret til at påbegynde en ph.d. uddannelse.

Kandidatuddannelsen i konkurrence- og eliteidræt er struktureret med særlig tanke for:

- En yderligere akademisering af de studerende gennem eksempelvis videnskabsteori og metode samt specialet.
- Tilvejebringelse af en række konkrete kompetencer, der skaber forudsætningerne for at kunne forstå, arbejde med og udvikle konkurrence- og eliteidrætten i Danmark. Dette er både snævre idrætsrelaterede kompetencer samt kompetencer, der retter sig mere mod de kontekster kandidaterne skal arbejde i efter uddannelsen.
- Praktik som en integreret del af uddannelsen. Dette udmøntes dels i projekter og opgaver i samarbejde med klubber, forbund og kommuner; dels i form af reelle praktikophold. Formålet er, at de studerende konstant spejler deres faglige viden, færdigheder og kompetencer i 'virkelighedens' opgaver og forhold.

Endelig giver uddannelsens 3. semester (½ år) mulighed for internationalisering - i samarbejde med et udenlandsk universitet og udenlandske praktikudbydere.

Uddannelsens struktur og indhold ses herunder.

<table>
<tr><th colspan="3">Kandidatuddannelsen i Konkurrence- og Eliteidræt</th></tr>
<tr><td>4. semester</td><td>Speciale
(30 ECTS)</td><td rowspan="9">
</td></tr>
<tr><td>3. semester</td><td>Fleksibelt semester med specialisering indenfor sport management eller træning/coaching.
Semestret kan indeholde både praktik og valgfag
(30 ECTS)</td></tr>
<tr><td rowspan="3">2. semester</td><td>Projektledelse
(10 ECTS)</td></tr>
<tr><td>Konkurrence, Elite og talent
(10 ECTS)</td></tr>
<tr><td>Sport, organisation og strategisk lederskab 2
(10 ECTS)</td></tr>
<tr><td rowspan="3">1. semester</td><td>Sport, organisation og strategisk lederskab 1
(5 ECTS)</td></tr>
<tr><td>Præstationsoptimering
(10 ECTS)</td></tr>
<tr><td>Videnskabelige metoder i relation til konkurrence- og eliteidræt
(15 ECTS)</td></tr>
</table>

Kompetenceprofilen for kandidatuddannelsen i Konkurrence- og Eliteidræt er opbygget ud fra den danske kvalifikationsramme for viden, færdigheder og kompetencer:

Viden – dimittenden/kandidaten har:

- Indgående viden om teorier, metoder og tværvidenskabelige problemstillinger inden for det idrætsfaglige område med særligt fokus på konkurrence- og eliteidræt
- Viden om centrale og / eller aktuelle videnskabelige problemstillinger og nyskabelser inden for det idrætsfaglige område med særligt fokus på konkurrence- og eliteidræt
- Anvendelsesorienteret viden om tests, screenings- og interventionsprincipper i forhold til opsporing, udvælgelse og udvikling af talenter og eliteidrætsfolk.
- Anvendelsesorienteret viden vedrørende antropometriske, fysiologiske, sociologiske, politiske, kulturelle og psykologiske faktorer i relation til træning, coaching og talentudvikling

Færdigheder – dimittenden/kandidaten kan:

- opstille relevante problemstillinger og gennemføre undersøgelser, der lever op til gængse forskningsmæssige og faglige standarder
- forstå og anvende videnskabelige teorier og metoder relevante for det idrætsfaglige område med særligt fokus på konkurrence- og eliteidræt
- analysere, vurdere og udvikle praktiske processer i relation til konkrete indsatser i relation til konkurrence- og eliteidræt
- analysere, syntetisere og rådgive i henhold til forskningsbaseret viden relevant for konkurrence- og eliteidræt
- anvende relevante test og målemetoder i relation til egen praksis, evaluerings- og/eller udviklingsprojekter

- analysere, syntetisere og formidle forskningsbaseret viden relevant for konkurrence- og eliteidræt for derved at medvirke til en evidensbasering af praksis
- tage ansvar for egen og nærmeste kollegaers faglige udvikling indenfor større og/eller specialiserede dele af idrætsområdet

Kompetencer – dimittenden/kandidaten kan:

- analysere, syntetisere og vurdere komplekse arbejds- og udviklingssituationer indenfor konkurrence- og eliteidræt- med henblik på at kunne finde konstruktive løsningsforslag til kvalitetsudvikling og evaluering af involverede parters praksis.
- påtage sig projektledelse med fokus på både klassiske projektkompetencer som: Målsætning, styring, planlægning, organisering & leverancer samt processuelle dimensioner som: Coaching, motivation, kommunikation og konflikthåndtering
- anvende såvel teoretisk og praktisk viden i forbindelse med strategisk ledelse og organisatorisk udvikling af konkurrence- og eliteidrætsmiljøer
- anvende sin særlige faglige viden i jobfunktioner og vedligeholde samt videreudvikle sine intellektuelle kompetencer.
- medvirke ved gennemførelse af videnskabelige projekter indenfor idrætsområdet med særligt fokus på konkurrence- og eliteidræt.
- identificere et kompetenceudviklingsbehov og derudfra planlægge og gennemføre et kompetenceudviklingsforløb for udøvere og trænere.

Uddannelsens konstituerende elementer

Dimittender har været igennem en række obligatoriske såvel som valgfag der samlet set forbereder til at arbejde med konkurrence- og eliteidræt i forskellige institutioner og organisationer. Dette betyder, at dimittenderne kan ende ud med et forskelligt fokus, afhængigt af om fokus er på det organisatoriske eller på det præstationsoptimerende (fysiologisk og psykologisk).

Obligatoriske moduler:

1. semester

- Videnskabelige metoder i relation til konkurrence- og eliteidræt (15 ECST)
    - Formålet er ud fra en videnskabsteoretisk vinkel at få viden om hvordan forskellige forskningsmetoder kan fungere som systematiske og målrettede måder at undersøge verden på. Afhængig af hvilken forskningsmetode man vælger, forandres ens viden om og indsigt i verden. Først og fremmest har metoden konsekvenser for, hvad man forstår ved resultater og hvordan disse tolkes og anvendes. Derfor er det væsentligt at kunne skelne mellem forskellige metoder og deres styrker og svagheder. Modulet præsenterer en række forskningsmetoder og metodologiske problemstillinger, som den studerende aktivt skal arbejde med. Modulets indhold er rettet mod at kunne anvendes i den studerendes selvstændige gennemførelse af projekter på kandidatuddannelsen og i fremtidige jobs.

- Præstationsoptimering (10 ECTS)
    - Formålet er at få viden om den nyeste forskning indenfor træning, testning og træningsplanlægning i forhold til at sikre en langsigtet udvikling af eliteudøvere. Der fokuseres på hvordan den rette træningstilgang, monitorering af fysiologiske parametre relateret til præstation samt forskellige tilgange til træningsplanlægning sikrer progression i udøverens udvikling.
      Modulet fokuserer på arbejdskravene i specifikke sportsgrene såsom håndbold, fodbold, ishockey, orienteringsløb, mellem/langdistanceløb, cykling og roning. I relation til arbejdskravs-analysen vil der gives eksempler på eliteudøvernes fysiologiske profil baseret på udvalgte fysiologiske parametre relateret til aerob og anaerob energiproduktion samt effektivitet (bevægelsesøkonomi). Træningstyper og træningsplanlægning vil blive behandlet og begrebet "tapering" (nedtrapning) og specialtræning til optimering af præstationsevnen op til konkurrencer (formtopning) vil indgå.
- Sport, organisation og strategisk lederskab 1 (5 ECTS)
    - Formålet er at sætte den studerende i stand til at understøtte styring og ledelse af en given virksomheds samlede projektportefølje samt at træde i karakter i rollen som konsulent.
    - Det generelle formål er at styrke den studerendes kompetencer med hensyn til at deltage i udvikling, administration, økonomisk drift og ledelse af projekter indenfor konkurrence- og eliteidræt.

2. semester

- Sport, organisation og strategisk lederskab 2 (10 ECTS)
    - Se formålsbeskrivelsen af Sport, organisation og strategisk lederskab 1 ovenfor.
- Konkurrence, elite og talent (10 ECTS)
    - Formålet med modulet "Konkurrence, elite og talent" er at den studerende opøver sin viden om og færdigheder i anvendelsen af sociologiske og psykologiske teorier og modeller, der belyser emnet talentudvikling og ekspertise i konkurrence- og elitesport, og at den studerende på den baggrund opnår kompetence til at analysere og reflektere kritisk over praksisser og forståelser af talent, ekspertise og elitesportsmiljøer i specifikke cases indenfor dansk og international elitesport.
      Nyere forskning i talentudvikling har vist, at mere nuancerede psykologiske og især sociale og kulturelle faktorer spiller en endog væsentlig rolle for talentudvikling i sport. Talent skal således forstås på baggrund af den sociale kontekst og de personlige relationer, hvori talentudviklingen udspiller sig. Talenter og eliteidrætsudøvere må derfor anskues som aktører i en multidimensionel eliteidrætstilværelse, der er præget af komplekse læreprocesser. Modulet " Konkurrence, elite og talent" præsenterer en række sociologiske og psykologiske teorier og modeller til forståelse af karrieren fra talent til ekspert indenfor konkurrence- og elitesport med baggrund i en relationel forståelse af 'talent'.
- Projektledelse (10 ECTS)
    - Formålet med projektledelsesdelen er, at give deltagerne forudsætninger for at forstå og anvende grundlæggende projektledelsesværktøjer, metoder og tankegange med henblik på at kunne indgå i projekter og arbejde projektorienteret. Projektledelse i konkurrence- og

eliteidræt kan være både udøverfokuseret og organisationsfokuseret, hvorfor spændvidden i fagets tilgange vil involvere flere typer af projekter fra en praksisorienteret tilgang.
Den studerende opnår viden om projektledelsens historie og udvikling og to centrale perspektiver indenfor projektledelse: opgaveperspektivet og organisationsperspektivet.
Den studerende har kendskab til forskellige projekttyper, udfordringer og projekthistorier fra den virkelige verden. Den studerende opøver færdigheder i at sætte rammen for projektet og projektmandatet, herunder projektets baggrund, mission, vision, effektmål og projektmål. Ydermere arbejdes der med at udarbejde risikoanalyser for projekter samt at argumentere for og udvælge bemanding til projekter ligesom der undervises i konflikthåndering, motivation og kommunikationsplaner.

3. semester

- Fleksibelt semester der indeholder praktik og valgfrie moduler (30 ECTS)
    - Praktik (min. 10 ECTS)
        - Forløbet består af et langt praktikforløb i en organisation eller virksomhed, hvor fokus generelt er på implementering af fysiologiske, psykologiske, sociologiske og/eller kulturelle indsatser/interventioner af relevans for udvikling af talenter og eliteudøvere. Praktikforløbet er placeret på 2. studieår og indebærer unikke forløb – tilrettelagt via et tæt samarbejde mellem praktikkoordinatoren ved SDU, idrætsuddannelserne, den pågældende studerende samt det udvalgte praktikmiljø. Praktikforløbet giver i høj grad mulighed for, at den studerende kan pejle sig ind på fremtidige beskæftigelsesplaner indenfor eliteidræt og talentudvikling. Et andet vigtigt aspekt i praktikforløbet er muligheden for at etablere professionelle netværksforbindelser, som senere gavner jobsøgning eller faglig sparring.
    - Valgfrie moduler
        - Eksempler på mulige moduler ved Syddansk Universitet:
            - Muscle function - Resistance training (Campus Odense, Sundhedsvidenskab)
            - Idræt & Læring (Campus Odense, Sundhedsvidenskab)
            - Sports and Event Management (Campus Esbjerg, Samfundsvidenskab)

4. semester

- Speciale (30 ECTS)
    - I kandidatspecialet skal den studerende demonstrere evne til konstruktivt, kritisk og selvstændigt at opstille, diskutere og formidle problemstillinger, der fordrer integration af empiri, teori og metode i idrætsvidenskab. Specialet skal tage udgangspunkt i den studerendes virke som træner, leder, coach og/eller talentudvikler.
      Specialet skal være afgrænset således, at det kan færdiggøres i løbet af 6 måneder.

Denne opbygning og vægtning giver den studerende mulighed for at fokusere på én retning eller sammensætte uddannelsen med det formål at erhverve sig en bred viden, færdigheder og kompetencer indenfor konkurrence- og eliteidræt. Høringssvarene viser at der efterspørges begge typer kandidater til forskellige typer jobs indenfor ens organisationer (jf. høringssvar fra FC København og FC Nordsjælland).

Uddannelsens konstituerende elementer består af 1. og 2. semester samt 4. semester (kandidatspecialet)

Dokumentation af efterspørgsel på uddannelsesprofil

Inddragelse af aftagere og aftagerorganisationer

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet har været i dialog med interessenter og aftagere til uddannelsen via såvel en skriftlig høring som ved et dialogmøde, der afholdtes 2. oktober 2014. Parterne i såvel den skriftlige høring som ved dialogmødet er valgt ud fra deres forankring og status i og omkring Esbjerg, interessenter indenfor den offentlige sektor – særligt eliteidrætskommuner, samt øvrige toneangivende interessenter indenfor den danske idrætsverden.

Ved dialogmødet om uddannelsen, der blev afholdt på Syddansk Universitet den 2. oktober 2014 deltog følgende parter:

Badminton Danmark, Svendborg Kommune, Dansk Orienterings-Forbund, Dansk Sejlunion, Dansk Ishockey Union, Odense Kommune, Dansk Håndbold Forbund, Dansk Svømmeunion, Dansk Triatlon Forbund, Esbjerg Kommune og Team Danmark.

På mødet blev det daværende uddannelsesforslag gennemgået og det udmøntede sig i to primære drøftelser:

→ *Har det danske samfund brug for denne type kandidater?* - Der bliver givet udtryk for manglende klarhed i forhold til hvorvidt det er tale om en overbygning til en træneruddannelse eller uddannelsen har fokus på arbejdet i en organisation. Der ønskes et yderligere fokus på den organisatoriske del i uddannelsen og samtidig understreges vigtigheden af, at strategi ligeledes integreres i uddannelsen.

Det blev desuden drøftet, at de uddannede kandidater kunne bruges i en ekstern rolle, helt fra talentudviklingen til eliteplan. Heriblandt i jobfunktioner i kommunal sammenhæng. De specifikke organisationer og forbund fandt det svært at vurdere, hvorvidt de kunne aftage dimittender, da en ansættelse ofte kræver et stort kendskab til den specifikke sportsgren, og det bemærkes som en mangel i uddannelsen.

Yderligere kommenteres det, at der mangler klarhed på, hvorvidt det er lederen eller "udvikleren", der skal være kandidatens profil.

Generelt set vurderes det fra deltagerne, at der er mangler kompetencer indenfor organisation, strategi og forandringsledelse. Fra deltagerne er der et ønske omkring et større fokus på dette, og muligvis et mindre fokus på de idrætsmæssige aspekter, da disse ikke vurderes til at være lige så anvendelige i en organisation. Der er stor opbakning blandt deltagerne til den praktiske del af uddannelsen.

→ *Har den beskrevne kandidat de rette kompetencer?* – Der er fokus på en akademisk generalist frem for en "idrætsudøver" inden for en specifik sportsgren.

Der ønskes kompetencer inden for sportslig ledelse, fx inden for ledelse af frivillige, så man sikrer, at man udover en konsulent også får uddannet en leder på sigt.

Fra den kommunale side sættes der fokus på den tænkte praktikperiode, og det kommenteres at de nærmere ønsker et længere praktikforløb frem for en kortere periode.

Det er ligeledes et fokus, at man som uddannet kandidat kan komme ud og udvikle i organisationerne og være med til at sætte et innovativt princip. Det foreslås derfor, at det bliver et krav, at kandidaterne skal tage dele af deres uddannelse i udlandet for at trække kompetencer med hjem til den danske model.

Det nævnes igen fra flere sider, at den organisatoriske samt strategiske del af uddannelsen bør have et større fokus. Ligeledes bør det også prioriteres at de studerende får et kendskab til elitemiljøer.

På baggrund af drøftelserne på dialogmødet blev kompetenceprofilen revideret, så der kom mere fokus på organisation, ledelse, strategi og projektledelse i uddannelsens indhold. Derudover blev modulernes struktur og rækkefølge gentænkt.

Det reviderede materiale blev herefter sendt i skriftlig høring til følgende parter:

Organisation	Høringssvar	
	Ja	Nej
Danmarks Idrætsforbund	X	
Team Danmark	X	
Dansk Sejlsports Union	X	
Dansk Ishockey Forbund	X	
Dansk Gymnastik Forbund	X	
Dansk Badminton Forbund	X	
Dansk Tennis Forbund	X	
Odense Kommune	X	
Københavns Kommune/Team Copenhagen	X	
Dansk Boldspil Union OBS - via Peter Rudbæk	X	
Kulturministeriet		X
Dansk Håndbold Forbund	X	
Fredericia Kommune	X	
Dansk Svømmeforbund	X	
Dansk Triatlon Forbund	X	
Dansk Handicap Idræts-Forbund	X	
Herning Kommune	X	
Svendborg Kommune	X	
Ålborg Kommune/Elitesport Aalborg	X	
Århus Kommune		X
UC Lillebælt	X	
UC Syddanmark	X	
Norges Idræts Hoyskole		X
Malmö Universitet (idræt)		X

Organisation	Høringssvar	
	Ja	Nej
Dansk Basketball Forbund	X	
Dansk Golf Union	X	
Dansk Atletik Forbund	X	
Oure Kostgymnasium- og Højskole/Søren Romer Søborg	X	
Ålborg Sportshøjskole	X	
Rideforbundet	X	
Dansk Bordtennis Union	X	
Gentofte Kommune	X	
Kolding Kommune	X	
Hillerød Kommune		X
Esbjerg Kommune	X	
Holstebro Kommune	X	
Horsens Kommune	X	
Randers Kommune		X
Roskilde Kommune	X	
Vejle Kommune	X	
Haderslev Kommune	X	
Ballerup Kommune		X
Helsingør Kommune		X
Viborg Kommune/Viborg Elite	X	
Silkeborg Kommune	X	
Odense Boldklub	(X)[1]	
Silkeborg Boldklub		X
FC Vestsjælland		X
Esbjerg Boldklub	X	
Aalborg Boldklub		X
SønderjyskE		X
Brøndby Boldklub	X	
FC København	X	
Randers FC		X
FC Nordsjælland	X	
FC Midtjylland		X
AGF Boldklub		X
Bjerringbro Silkeborg Elitehåndbold A/S		X
KIF Håndbold Elite A/S	X	
GOG		X
Aalborg Håndbold		X
Århus Håndbold		X

Som det fremgår af oversigten, er der indkommet svar fra 43 ud af de 62 høringsparter.

[1] OB har ikke indsendt et egentligt høringssvar for uddannelsen, men tilkendegiver i sin tilbagemelding, at man gerne modtager praktikanter og anfører forslag til emner, som praktikanterne kunne arbejde med i klubben.

Syddansk Universitet har modtaget høringssvar fra samtlige adspurgte idrætsforbund og mange kommuner, mens svarprocenten blandt eliteidrætsklubberne er på et væsentligt lavere niveau. Dette skyldes formodentligt, at eliteidrætsklubber ofte drives som forholdsvis traditionsbundene, private virksomheder, hvor medarbejderne primært ansættes på baggrund af deres kompetencer som (tidligere) sportsudøvere. Der er derfor en formodning om, at der ikke nødvendigvis tale om organisationer, der generelt har erfaringer med ansættelse af akademikere.

Høringssvar

Langt størstedelen af høringssvarene er positive overfor uddannelsen – de finder kandidatuddannelsen i Konkurrence- og Eliteidræt relevant og interessant i udviklingen af det idrætsfaglige miljø i Danmark:

> *Kandidaternes viden, færdigheder og kompetencer svarer fuldt ud til de kompetencer, Esbjerg Kommune værdsætter ved ansættelse. At Kommunen netop har en særlig interesse i eliteidræt bevirker, at vi er særligt interesserede. En person med kandidat i Konkurrence- og eliteidræt vil være oplagt som eliteidrætskonsulent.*
>
> - (Esbjerg Kommune)

> *Dansk Golf Union vil kigge positivt til kandidater med en konkurrence- og elite kandidatgrad. Udkast til indhold på uddannelsen, mener vi udfylder et rum, der ofte er mangler på kandidatuddannelser - især inden for sportens verden.*
>
> - (Dansk Golf Union)

> *Kandidatuddannelsen med særlig fokus på eliteidræt og talentudvikling vil på en glimrende måde kunne supplere de kandidatuddannelser i idræt, som pt. udbydes på København Universitet, Aarhus Universitet og Aalborg Universitet. Uddannelsen vil også kunne fungere som en god "brobygger" mellem bacheloruddannelser og ph.d.-uddannelser inden for idræt, såvel på SDU som på andre nationale og internationale universiteter.*
>
> - (Team Danmark)

> *Vi har længe savnet kandidater til vores forskellige job med en stærk akademisk baggrund. (..) Vi håber meget, at denne uddannelse igangsættes til gavn for dansk talentudvikling, hvor højt fagligt niveau er centralt for, at vi kan klare os i udviklingen af dansk eliteidræt og fremtidens kamp for danske medaljer.*
>
> - (FC København, F.C. Copenhagen School of Excellence)

Særligt ses den obligatoriske praktik og de studerendes mulighed for at udvide denne til en længerevarende praktikperiode, som særdeles positivt. I over halvdelen af de høringssvar, Syddansk Universitet, tilkendegives der aktivt, at man ønsker at modtage praktikanter:

> *At inkludere en så høj grad af praktik er ikke bare spændende, det er aldeles relevant.*
>
> - (Dansk Håndbold Forbund)

> *Den høje andel af praktik i uddannelsen vurderes meget positivt - den vil EliteVejle og klubber i Vejle Kommune kunne få stor glæde af.*
>
> - (Vejle Kommune)

Flere høringsparter kommenterer på uddannelsens indhold og kompetenceprofil. Flere af svarene bærer præg af at være udfærdiget ud fra forskellige perspektiver i idrættens verden og er ikke éntydige i deres ændringsforslag, dog har flere bemærket, at kandidatuddannelsen i Konkurrence- og Eliteidræt kan virke (for) bred ved både at indeholde en mere fysiologisk, trænerfaglig profil samt en profil med fokus på organisationsforståelse og ledelse:

> *Det er imidlertid oplevelsen med det nuværende oplæg, at kandidaterne risikerer at placere sig midt i mellem træner- og ledelsesfunktionen. DIF opfordrer derfor Syddansk Universitet til at blive skarpere på profilen, herunder muligvis navngivningen af uddannelsen, så den i endnu højere grad vægter det ledelsesfaglige og organisatoriske.*
>
> - (Danmarks Idrætsforbund)

På baggrund af dette og lignende høringssvar, har vi valgt at tydeliggøre, at den studerende profilerer sin uddannelse på 3. og 4. semester via såvel det valgfri semester (med mulighed for valgfag, praktik og udlandsophold) samt kandidatspecialet. Her vil den studerende have mulighed for at gå dybden indenfor en bestemt sportsgren eller kan fordybe sig i eksempelvis kommunale arbejdsmetoder og forhold.

Derudover vil kommentarerne vedr. fokus på elitesportsudøvernes liv efter endt sportskarriere, et yderligere fokus på handicapidræt, samt udviklingen af læringsmiljøer være forhold, der vil tages in mente i det videre arbejde med de enkelte modulers fagbeskrivelser.

Underbygget skøn over det samlede behov for dimittender

Høringsparterne har desuden udtrykt bekymring for de færdige kandidaters beskæftigelsesgrad. De færdige dimittenders fremtidige beskæftigelse har været et tema i en større andel af høringssvarene. Den primære faktor i denne forbindelse er de økonomiske ressourcer, der vil være i miljøet til at kunne ansætte dimittender på et akademisk niveau efter endt uddannelse:

> *Uddannelsen er forholdsvis specialiseret inden for det ret snævre felt konkurrence og eliteidræt. Det arbejdes der med i Kolding Kommune men med et ressourceforbrug svarende til en stilling eller mindre. Det er ikke sandsynligt at der afsættes flere ressourcer til dette område og derfor er vurderingen at efterspørgslen efter denne type kandidater vil være begrænset.*
>
> - (Kolding Kommune)

> *Vi ser kandidaternes lønforventninger med udgangspunkt i deres uddannelse (..) som en udfordring i forhold til faste ansættelser i de fleste specialforbund i Danmark – i hvert fald i badminton. Vi formoder, at kandidaterne i højere grad vil være relevante i forbindelse med afgrænsede projektopgaver.*
>
> - (Badminton Danmark)

Konkret er der ud fra høringssvarene tilkendegivet mulige jobmuligheder svarende til:

- → 12-15 stillinger i kommunalt regi (som eliteidrætskoordinator mv.)
- → 10-15 stillinger indenfor større forbund, eliteidrætsklubber mv. – dertil kommer behov for konsulentydelser

→ 12-15 stillinger indenfor større idrætsorganisationer (Team Danmark, Handicapidrætsforbundet mv.)
→ Evt. jobmuligheder indenfor private virksomheder (sportsudstyr mv.)

Umiddelbart vurderes det dog, at der er langt flere relevante jobmuligheder i sektoren:

→ alle høringsparterne ikke har angivet antallet af konkrete stillinger, men har i stedet anført, at uddannelsen vil være relevant for dem.
→ der vil potentielt være flere aftagere af dimittender, end de parter, der har svaret på høringen.
→ ved en gennemgang af de nuværende stillingsbetegnelser, indenfor især kommuner og større forbund, vurderes det, at der vil være i hvert fald 50 oplagte stillinger, hvor kandidaterne fra Elite- og Konkurrenceidræt vil have relevans.

Herudover forventes det, at dimittender fra kandidatuddannelsen i Konkurrence- og Eliteidræt i et omfang vil varetage jobs, der for nuværende dækkes af øvrige kandidater med en idrætsfaglig baggrund. De seneste tal viser, at 11 % af dimittenderne fra kandidatuddannelsen i Idræt & Sundhed ved SDU ikke er i beskæftigelse 4-19 måneder efter endt uddannelse, hvilket er på niveau med både KU og AU (Ministeriets beskæftigelsestal). Af de 11 % er det kun 2 %, der er decideret ledige, mens 9 % er "uden for arbejdsstyrken" (f.eks. på barsel). Det ligger desuden i tiden at professionalisere også dette område - der er meget forskning på området, som for nuværende ikke bringes i anvendelse, da de uddannelsesmæssige forudsætninger ikke er til stede.

Manglende – eller kølig respons – vedr. behovet for kandidatuddannelsen fra forbund og klubber, anses ikke nødvendigvis som et udtryk for manglende interesse for uddannelsen, men derimod som et udtryk for, at der generelt kan være en mere spinkel erfaring med ansættelse af akademiske medarbejdere i disse organisationer. Den generelle samfundsudvikling peger dog på en yderligere akademisering – også af idrættens område – og vi forventer derfor, at der med tiden vil være en større efterspørgsel efter kandidater i Konkurrence- og Eliteidræt. Kandidatuddannelsen i Konkurrence- og Eliteidræt kan i denne forbindelse bidrage med kandidater, der kan styrke et fokus på den mere brede udvikling af dansk idræt og dens kerneopgaver.

Alt i alt er følgende ændret i uddannelsesforslaget på baggrund af kommentarer fra aftagerne vedr. behov og indhold af kandidatuddannelsen i Konkurrence- og Eliteidræt:

→ Kompetenceprofilen er blevet skærpet yderligere
→ Det tydeliggøres, at de studerende har mulighed for at profilere sig på 3. og 4. semester.
→ Det forventede årlige optag er tilrettelagt på baggrund af tilkendegivelser om behovet for færdiguddannede kandidater.

Behov for den nye uddannelse på arbejdsmarkedet

Idræt som fag på længerevarende uddannelser udbydes i øjeblikket af fire danske universiteter: Københavns Universitet, Aarhus Universitet, Syddansk Universitet og Aalborg Universitet. Alle fire udbyder uddannelser på både bachelor- og kandidatniveau. Bacheloruddannelserne er bygget op omkring praktiske,

pædagogiske idrætslige elementer, biologisk idrætsteori samt humanistisk og samfundsvidenskabelig idrætsteori[2]. Uddannelserne sorterer under enten et natur- eller sundhedsvidenskabeligt fakultet og det overordnede formål er, at de studerende opnår brede kompetencer indenfor fx undervisning, sundhedsfremme, arbejdsmiljø, fitness, m.fl. Ofte vil de studerende kunne kombinere fag og fagretninger for således at designe en særlig profil indenfor idrætsområdet (IDAN).

Syddansk Universitet har siden 2008 udbudt en Kandidatuddannelse i Idræt & Sundhed. Uddannelsen er attraktiv blandt studerende og der er god efterspørgsel på uddannelsens dimittender. Den positive beskæftigelsessituation skyldes bl.a. det forhold, at det de sidste årtier er blevet stadig mere klart, at regelmæssig fysisk aktivitet bidrager selvstændigt til styrkelse af almen trivsel og forebyggelse af en række sygdomme og tidlig død. Derudover er idræt et vigtigt fokusområde i relation til læring og generel kompetenceudvikling hos børn, unge og voksne. Overordnet set er der derfor efterspørgsel på universitetskandidater, der har omfattende viden om såvel tvær- som monofaglige problemstillinger og resultater indenfor Idræt og sundheds centrale og tilgrænsende discipliner. Ydermere værdsættes det at dimittender er i stand til at anvende denne viden i diverse jobfunktioner og vedligeholde og videreudvikle sine faglige og intellektuelle kompetencer.

Gennem samarbejde med en lang række partnere, er Syddansk Universitet blevet opmærksom på, at der er behov for en supplerende uddannelse på kandidatniveau med særlig fokus på konkurrence- og eliteidræt og herunder talentudvikling. Netop denne del af idrætsområdet er ikke dækket fyldestgørende gennem Syddansk Universitets eksisterende Kandidatuddannelse i Idræt & Sundhed. Området dækkes heller ikke af de øvrige eksisterende idrætsuddannelser. P.t. er det i nogen grad muligt at sammensætte et kandidatuddannelsesforløb, der minder om det i denne ansøgning præsenterede, men kun ved at tage enkeltfag ved alle fire nuværende idrætsuddannelser. Dermed bliver der ikke tale om dimittender med en konsistent uddannelsesprofil sikret af forsknings- og uddannelsesmiljøer og ledelser ved et ansvarshavende universitet. Det kan medføre, at potentielle aftagere er usikre på, hvad de færdige kandidater kan – altså hvilke spidskompetencer de råder over. Én samlet kandidatuddannelse i konkurrence- og eliteidræt anerkender vigtigheden af et godt studiemiljø med fokus på udvikling og læringsprocesser, der kræver at de studerende har et indgående kendskab til deres indbyrdes kompetencer. Denne tilgang finder inspiration i nyere forskning omhandlende talentudviklingsmiljøer (Henriksen, 2010). I det hele taget anses det for afgørende, at studerende har mulighed for at udvikle faglige og personlige kompetencer i et inspirerende og nyskabende læringsmiljø af højeste kvalitet, der udvikles ud fra nationale og globale behov. Den fælles ambition er at løfte læring, studiemiljø og service, så studerende har optimale muligheder for at udvikle deres akademiske potentialer.

Danmark er med sine ca. 5.5 millioner indbyggere nødt til at skærpe uddannelse af kandidater med fokus på, at de med synlige potentialer indenfor forskellige fagområder får de bedste muligheder for at udvikle sig fra talenter til at præstere på højeste internationale niveau. Det gælder også indenfor konkurrence- og eliteidræt. Det kræver imidlertid dimittender, der har viden om hvorledes lovende atleters udvikling understøttes bedst muligt. Derfor vil uddannelsen fokusere på, at de færdige kandidater opnår indgående

[2] Henriette Bjerrum, Idrættens Analyseinstitut. Idrætsrelaterede uddannelser og kurser i Danmark. En kortlægning af offentlige og private uddannelser. ISBN 978-87-92120-39-7 (elektronisk udgave).

viden om og kompetencer til at udvikle gode talent- og elitemiljøer. Dette vil bl.a. ske via kontinuerlig kobling mellem teoretiske og/eller eksperimentelle elementer og praksis – via en række praktikforløb af kortere (fx 2-5 dage) og længere (fx 2-4 måneder) varighed.

En række udviklingstendenser understøtter behovet for en kandidatuddannelse i konkurrence- og eliteidræt:

- Evidensbasering af indsatser rettet mod, organisering ledelse og mere generelt tilrettelæggelse af konkurrence- og eliteidrætsaktiviteter og -miljøer: Det har i mange år været diskuteret hvordan man bedst udvikler talenter til internationale topidrætsudøvere og hvilken tilgang, der viser de bedste resultater. Nyere forskning tyder på, at en sådan udvikling er resultatet af både biologiske og psykologiske faktorer, der udvikles i interaktion med det omgivende miljø. Udvikling af sportstalenter er således en kompliceret opgave. Den bliver kun mere kompliceret, når ambitionen er at understøtte en udvikling af det unge talent både i og udenfor sporten. Succes i den sammenhæng kræver et systematisk og solidt samarbejde, hvor en række parter udviser reel interesse i den brede mængde af forhold, der skal på plads for, at det unge talent både kan performe sportsligt og i andre dele af tilværelsen – ikke mindst på lang sigt. En kandidat i konkurrence- og eliteidræt vil have kompetencer til at optimere et sådant bredt samarbejde om bæredygtig talentudvikling - som ansat i en idrætsorganisation, uddannelsesinstitution, klub eller kommunalt/regionalt/nationalt regi. Kandidaten vil kunne anvende viden fra original forskning og systematiske opsamlinger i samspillet med udøveren, forbund/klub og de øvrige interessenter samt rammeforhold.
- Internationalt forskes der også ivrigt i talentudvikling og optimering af ressourcer. Udviklingen af talentudviklingsmiljøer er på dagsordenen mange steder verden. Kandidater fra konkurrence- og eliteidræt har gode muligheder for at søge til udlandet i forbindelse med praktikperioder eller efter endt uddannelse. Kandidaterne vil således kunne bidrage til international talentudvikling på højeste niveau.

Kandidater i *konkurrence- og eliteidræt* udfylder således et tomrum og vil derfor understøtte de gode arbejdsmarkedstendenser for idrætskandidater – med primært sigte på erhvervsfunktioner såsom:

- **Indgå i trænerteams:** I Danmark findes der i dag ikke universitetsbaserede uddannelser med primært sigte på erhvervsfunktioner som træner, coach og talentudvikler. Ligeledes uddannes der i Danmark i dag kun trænere til og med det næsthøjeste niveau, hvor der på europæisk plan opereres med fem niveauer for træneruddannelser ifølge *European Network of Sports Science, Education & Employment* (ENSSEE)[3] systemet. En sådan akademisk uddannelse, der lever op til højeste internationale standard på disse områder, har længe været efterspurgt af bl.a. Team Danmark (TD), Dansk Idræts Forbund (DIF) og øvrige toneangivende aktører indenfor idrætsverdenen, hvilket blandt andet ses gennem de forskellige høringssvar til Kandidatuddannelsen i Konkurrence- & Eliteidræt.

[3] Se mere her: http://www.enssee.de/

- **Konsulent i forbund, kommuner eller øvrige større organisationer:** Trænings- og talentudvikling samt idræt på topplan bliver i stadig stigende grad prioriteret i det offentlige. Således er der bl.a. omkring 20 *Eliteidrætskommuner* i Danmark med særligt fokus på området. Også her findes et erkendt behov for målrettede uddannelsestilbud – gerne på universitært niveau. Nyere analyser på europæisk plan peger på fortsat vækst i erhvervsmulighederne inden for sports- og idrætssektoren i relation til de områder, som den nye kandidatprofil i *konkurrence- og eliteidræt* sigter mod (jf. *Aligning a European Higher Education Structure in Sports Science:* AEHESIS, 2003-2007). Områdets vækst i Danmark er yderligere dokumenteret i undersøgelser foretaget af Idrættens Analyseinstitut[4] (jf. Idræt og sport i den danske oplevelsesøkonomi, Brandt m.fl., 2008)

- **Coach og talentudvikler:** Den nye uddannelse i *Konkurrence- og eliteidræt* vil være særligt profileret i forhold til talentudvikling – et område hvor Syddansk Universitet har etableret forskning af høj international standard. Af særlig relevans for dette sigte er igangværende forskning på et indtil nu underbelyst felt: hvordan der skabes effektive talentudviklingsmiljøer. Dette arbejde gennemføres i tæt samarbejde med bl.a. Team Danmark. Formålet er, at styrke grundviden om og redskaberne til at identificere, udvælge og udvikle talenter som hele mennesker, og fokus er derfor på *Athletic Talent Development Environments og Sport – life balance*. Styrken i at arbejde med talentudvikling anføres også i høringsmaterialet (jvf. svar fra Odense Kommune, Fredericia Kommune, Danmarks Idrætsforbund mfl.). Derudover viser en ny kortlægningsundersøgelse, udgivet af Team Danmark, et synligt behov for at styrke sammenhængen i idrætstalenters og etablerede eliteidrætsfolks hverdag.[5] I den forbindelse er det afgørende at opbygge solid viden om hele det mikro-makro miljø, der omgiver og påvirker atleten.

Samlet set vil kandidatuddannelsen i konkurrence- og eliteidræt med en fagspecifik og tværfaglig profil mærkbart bidrage til identificering og udvikling af idrættens største talenter samt fastholdelse af topudøvere i såvel nationale som internationale sportsmiljøer. Det vil medvirke til, at Danmark også i fremtiden kan producere sportsudøvere på internationalt niveau. Det kan også forventes, at kandidaternes kompetencer kan finde bredere anvendelse i det synligt intensiverede fokus, der er på systematisk talentarbejde i mange dele af både det private erhvervsliv samt den offentlige og frivillige sektor.

Match af det påviste behov

En stor andel af høringsparterne angiver, at de finder uddannelsen relevant og med en kompetenceprofil, der adskiller sig positivt fra øvrige uddannelser på området. Uddannelsen har desuden været i løbende dialog med relevante interessenter, både i form af forankringen af uddannelsen i lokalområdet (Esbjerg Kommune), samt i forhold til uddannelsens indhold og rammer. Sidstnævnte har primært foregået via skriftlig høring, samt ved et formelt dialogmøde i oktober 2014. Derudover er der løbende uformelle kontakter og dialog med relevante aftagere i miljøet.

[4] Storm og Brandt. Idrættens Analyseinstitut. Idræt og sport i den danske oplevelsesøkonomi - mellem forening og forretning. ISBN: 978-87-7071-003-9

[5] Jf. http://www.teamdanmark.dk/CMS/cmsresources.nsf/filenames/Analyse%20af%20TDbrugerundersøgelsen2010.pdf/$file/Analyse%20af%20TDbrugerundersøgelsen2010.pdf

På denne baggrund er det oprindelige uddannelsesforslag blevet skærpet særligt i forhold til kompetenceprofilen, hvor der er lagt mere vægt på organisationsforståelse og lederskab, end i de oprindelige udkast, med det formål at skærpe uddannelsesprofilen og aftagernes behov for kompetencer.

Det er et klart indtryk at kandidatuddannelsen i Konkurrence- og Eliteidræt vil blive efterspurgt iblandt potentielle studerende. Det særlige fokus på at arbejde med elitesportsudøvere er attraktivt for mange studerende og det formodes, at der vil være større søgning til uddannelsen end de 25 pladser årligt, som uddannelsen for nuværende er tilrettelagt ud fra. Da aftagerne dog udtrykker bekymring i forhold til jobmulighederne for de færdige dimittender fastholdes optaget på de 25 pladser.

Sammenhæng i uddannelsessystemet

Sammenhæng med eksisterende uddannelser

Der eksisterer i øjeblikket fire idrætsuddannelser i Danmark hvor der udbydes både bachelor- og kandidatuddannelser. Alle fire uddannelser har et bredt og forskelligartet fagudbud der sigter mod en yderligere akademisering, selvstændighed samt kritisk stillingtagen til forskellige problemstillinger og udfordringer. Det samme vil gøre sig gældende for kandidatuddannelsen i konkurrence- og eliteidræt, men her vil der blive sat yderligere fokus på økonomi, ledelse, organisationsstrukturer samt strategier for implementering af nye tiltag. Det vil i nogen grad være muligt at tage fag eller moduler på de eksisterende uddannelser der minder om de fag der udbydes på Kandidatuddannelsen i konkurrence- og eliteidræt men herved mistes helheden og muligheden for sammen med andre studerende at have samlet fokus på konkurrence- og eliteidræt. Nærværende uddannelse adskiller sig således ved fagudbuddet og det fælles fokus for hele uddannelsen, samt et øget fokus på de organisatoriske dele af eliteidrætten. Det gælder i den forstand om at skabe rammerne for at eliteidrætten kan udvikles.

De fire eksisterende idrætsuddannelser dækker således kun i nogen grad de kompetencer der efterspørges af idrætsorganisationer, kommuner og andre dele af eliteidrætsmiljøet. De vil derfor ikke berøres direkte af kandidatuddannelsen i konkurrence- og eliteidræt.

I øjeblikket udbyder Danmarks Idræts Forbund en niveau 4 træneruddannelse der har fokus på udvikling af trænere til elitemiljøer men som ikke har samme fokus på den organisatoriske del af idrætten. En kandidatuddannelse i konkurrence- og eliteidræt vil ikke forringe ovennævnte uddannelses muligheder for at tiltrække studerende da disse i udgangspunktet ikke har en akademisk baggrund og derfor ikke kvalificerer sig til kandidatuddannelsen. Der tænkes dog i et formaliseret samarbejde om dele af undervisningen, praktikdelen eller andet relevant. Danmarks Idræts Forbund og Team Danmark (TD) er positive med mindre forbehold i forhold til kandidatuddannelsen i konkurrence- og eliteidræt (jf. høringssvar) ligesom Syddansk Universitet kan drage fordel af Danmarks Idræts Forbunds og Team Danmarks kontakt til forbund, kommuner og toptrænere/elitemiljøer. Samarbejdet og udviklingen er påbegyndt og udvikles yderligere i løbet af 2015. Syddansk Universitet anser både Danmarks Idræts Forbund og Team Danmark som centrale samarbejdspartnere i forhold til nærværende uddannelse, ligesom de begge øjner muligheden for kompetente medarbejdere i fremtiden.

Rekrutteringsgrundlag

Rekrutteringsgrundlaget skal findes spredt bredt over hele landet blandt idrætsuddannelserne og de

relevante professionsbachelorer (lærere med linjefag i idræt samt fysioterapeuter) med henblik på at tiltrække studerende med særlig interesse for konkurrence- og eliteidræt. Det forventes at ansøgere vil komme med en baggrund eller interesse indenfor en specifik idrætsgren som enten aktiv, træner eller leder. Rekrutteringen forventes dermed kun at få beskeden konsekvens for beslægtede uddannelser. Optaget ved den foreslåede uddannelse er i øvrigt relativt begrænset (25 studerende pr. år). Alene ved den nuværende kandidatuddannelse i Idræt og Sundhed, SDU, starter der årligt mere end 100 studerende. En indre afgang herfra til Konkurrence- og Eliteidræt er at betragte som uproblematisk.

De studerende på kandidatuddannelsen vil få en baggrund som bachelorer i idræt samt relevante professionsbachelorer (lærere med linjefag i idræt samt fysioterapeuter). De studerendes baggrund sikrer en relativt ensartet basisviden relateret til uddannelsens indhold samt en studieselvstændighed der er afgørende for læringsudbyttet på kandidatuddannelsen.

Professionsbachelorer skal dog tage et særligt tilrettelagt suppleringskursus i løbet af første semester.

Forventet optag

Kandidatuddannelsen i konkurrence- og eliteidræt vil i udgangspunktet optage 25 studerende pr. år. Denne model skal ydermere sikre ressourcer til at udvikle og tilbyde nye læringsformer for at sikre en aktiverende og aktiv læringsproces. Sidst men ikke mindst er det vurderet at antallet harmonerer godt med at kandidaterne efterfølgende har udsigt til at finde ansættelse indenfor netop dette fagfelt.

Praktikaftaler

Kandidatuddannelsen i Konkurrence- og Eliteidræt indeholder et fleksibelt semester (30 ECTS), der både kan består af praktikophold og valgfag. Praktikelementet skal dog fylde minimum 10 ECTS af semestret, dvs. at alle studerende vil skulle ud i et obligatorisk praktikophold. Derudover er det muligt løbende igennem uddannelsen at gennemføre kortere og længere praktikforløb i relation til de enkelte moduler.

Høringen viser en stor opbakning blandt aftagerne i forhold til den forholdsvis store andel af praktik i uddannelsen. Ud af de 43 høringssvar, som SDU har modtaget, har 27 aktivt tilkendegivet, at de vil kunne have tilknyttet praktikanter. Derudover nævner Odense Kommune, Horsens Kommune samt Dansk Basketball Forbund, at de vil være interesserede i at videreformidle praktikaftaler til øvrige aktører.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Syddansk Universitet
sdu@sdu.dk

Udkast til afslag på godkendelse

13. april 2015

Styrelsen for Videregående Uddannelser
Uddannelsespolitik 2

Bredgade 43
1260 København K
Tel. 7231 7800
Fax 7231 7801
Mail uds@uds.dk
Web www.ufm.dk

CVR-nr. 3404 2012

Sagsbehandler
Jørgen Sørensen
Tel. 72319001
Mail jso@uds.dk

Ref.-nr. 15/002677-16

Uddannelses- og forskningsministeren har på baggrund af gennemført prækvalifikation af Syddansk Universitets ansøgning om godkendelse af ny uddannelse truffet følgende afgørelse:

Afslag på godkendelse af Kandidatuddannelse i Konkurrence- og eliteidræt

Afgørelsen er truffet i medfør af § 17 i bekendtgørelse nr. 745 af 24. juni 2013 om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og godkendelse af nye videregående uddannelser.

Ansøgningen er blevet vurderet af Det rådgivende udvalg for vurdering af udbud af videregående uddannelser (RUVU). Vurderingen er vedlagt som bilag.

Ministeren har ved afslaget lagt vægt på, at RUVU har vurderet, at ansøgningen ikke opfylder kriterierne for prækvalifikation, som fastsat i bekendtgørelse nr. 745 af 24. juni 2013, bilag 4.

Uddannelsesinstitutionen kan gøre indsigelse senest 10 hverdage efter modtagelsen af afgørelsen. Indsigelser indgives skriftligt til pkf@uds.dk

Såfremt ministeriet ikke har modtaget indsigelser inden den fastsatte tidsfrist betragtes afslaget som endeligt.

Med venlig hilsen

Jette Søgren Nielsen
Kontorchef

Bilag: RUVU's vurdering

Ansøger:	**Syddansk Universitet**	**Status**: Afslag
Uddannelse:	**Kandidatuddannelse i Konkurrence- og eliteidræt (High Performance Sport)**	
Udbudssted:	Esbjerg	
Uddannelses-sprog:	Dansk	
Beskrivelse af uddannelsen:	Konkurrence- og eliteidræt er en toårig kandidatuddannelse (120 ECTS), hvor de studerende uddannes til at varetage opgaver indenfor formidling, analyse, udvikling, planlægning og forskning i relation til fysisk aktivitet på eliteniveau, præstationsfremme, talentudvikling og pleje samt konkurrencebaseret sport – både i Danmark og i udlandet. Blandt erhvervsfunktioner nævnes, at dimittenderne kan varetage job i trænerteams, som konsulent i forbund og kommuner og som coach og talentudvikler. Uddannelsen er struktureret med særlig tanke for: • En yderligere akademisering af de studerende gennem eksempelvis videnskabsteori og metode samt specialet. • Tilvejebringelse af en række konkrete kompetencer, der skaber forudsætningerne for at kunne forstå, arbejde med og udvikle konkurrence- og eliteidrætten i Danmark. Dette er både snævre idrætsrelaterede kompetencer samt kompetencer, der retter sig mere mod de kontekster kandidaterne skal arbejde i efter uddannelsen. • Praktik udgør en integreret del af uddannelsen, hvilket dels udmøntes i projekter og opgaver i samarbejde med klubber, forbund og kommuner; og dels i form af reelle praktikophold. *Uddannelsens konstituerende elementer* • 4. semester - Speciale (30 ECTS) • 3. semester - Fleksibelt semester med specialisering indenfor sport management eller træning/coaching. Semestret kan indeholde både praktik og valgfag (30 ECTS) • 2. semester - Projektledelse (10 ECTS) - Konkurrence, Elite og talent (10 ECTS) - Sport, organisation og strategisk lederskab 2 (10 ECTS) • 1. semester- Sport, organisation og strategisk lederskab 1 (5 ECTS) - Præstationsoptimering (10 ECTS) - Videnskabelig metode i relation til konkurrence- og eliteidræt (15 ECTS)	
RUVU's vurdering:	*RUVU vurderer,* at ansøgningen ikke opfylder kriterierne, som fastsat i bekendtgørelse nr. 745 af 24. juni 2013, bilag 4. RUVU noterer sig, at uddannelsen sigter mod opfyldelse af et behov for professionalisering af talentudvikling inden for konkurrence- og eliteidræt. Uddannelsen adskiller sig fra eksisterende uddannelser, blandt andet gennem sit fokus på de organisatoriske dele af eliteidrætten. RUVU har imidlertid lagt vægt på, at efterspørgslen efter uddannelsen forventes at være beskeden, ligesom adspurgte høringsparter har givet udtryk for bekymring for dimittendernes beskæftigelse og peget på, at der ikke nødvendigvis er ressourcer i miljøet til at ansætte dimittender på akademisk niveau. RUVU vurderer på baggrund heraf, at det kan være mere hensigtsmæssigt at satse på efteruddannelse i tilknytning til eksisterende idrætsuddannelser frem for oprettelse af en ny kandidatuddannelse med usikre beskæftigelsesmuligheder.	

Vedrørende "Udkast til afslag på godkendelse af Kandidatuddannelse i Konkurrence- og eliteidræt"

Syddansk Universitet har med beklagelse kunnet konstatere, at Det Rådgivende Udvalg for vurdering af udbud af videregående uddannelser (RUVU) har vurderet, at uddannelsen ikke opfylder kriterierne, som er fastsat i bekendtgørelse nr. 745 af 24. juni 2013. RUVU har i sin vurdering lagt vægt på, at "efterspørgslen efter uddannelsen forventes at være beskeden", ligesom RUVU har noteret, at "adspurgte høringsparter har givet udtryk for bekymring for dimittendernes beskæftigelse og peget på, at der ikke nødvendigvis er ressourcer i miljøet til at ansætte dimittender på akademisk niveau".

Som en indledende bemærkning er det uklart, hvilket "miljø", der henvises til i ovenstående passus. Sport og heraf afledte industrier er en ikke uvæsentlig motor i Europæisk økonomi, idet området direkte og indirekte beskæftiger ca. 7.3 mio. personer svarende til 3,5 % af den samlede arbejdsstyrke i EU.[1] Konkurrence- og eliteidræt er i den sammenhæng en primus motor for meget af den udvikling og innovation, som indgår i denne økonomi. Det er muligt, at høringsparterne alene har svaret med udgangspunkt i eget miljø, men som tallene fra Europakommissionen indikerer, er det værd at have et bredere perspektiv på arbejdsmarkedet in mente. Går man den anden vej og sætter fokus på træneruddannelser forholder det sig således, at der på europæisk plan opereres med fem uddannelsesniveauer. I dag er det ikke muligt at opnå det højeste uddannelsesniveau inden for dette område i Danmark, hvorved danske studerende er afhængige af udenlandske uddannelsessystemer for at opnå lige konkurrencemuligheder på det europæiske arbejdsmarked.

Internationale tendenser inden for elite- og konkurrenceidræt peger i retningen af en mere vidensbaseret og analytisk tilgang til selve idrætten. Der etableres faglige udviklingscentre og et dansk eksempel er FC Midtjylland, der for nylig ansatte 10 nye personer i den sportslige sektor, hvoraf tre havde en ph.d.-grad. At der ifølge udvalget "ikke nødvendigvis er ressourcer i miljøet" er således en påstand, der kan sås tvivl om.

Kandidatuddannelser sikrer de danske studerende adgang til forskeruddannelse. Vi har set i andre tilfælde, at uddannelser som løftes op på kandidatniveau har betydet, at der sker en rekruttering af kandidater til forskeruddannelse med en tydeligt og øget effekt på forskningsvolumen og –kvalitet i Danmark. Institut for Idræt og Biomekanik ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, SDU, har ansvaret for kandidatuddannelsen i fysioterapi, som er den første inden for dette professionsfelt i Danmark. Kandidatuddannelsen i fysioterapi har ført til en markant vækst i forskeruddannelse og forskningsbaseret vidensopbygning inden for fysioterapi i Danmark, hvilket betyder, at Danmark nu begynder at nærme sig sammenlignelige lande som Sverige, Skotland, Norge, Tyskland, England. Denne udvikling medfører en stærkt stigende internationalisering af fagfeltet og berøringsfladen med andre forskere globalt øges til gavn for kvalitetssikring af jobområdet og dets metoder, viden og praksis i Danmark. Hvis ikke kandidatuddannelsen var blevet etableret havde denne udvikling ikke fundet sted. Det viser for os, at tilstedeværelsen af en kandidatuddannelse medfører fokus på forskeruddannelse, internationalisering af viden og kvalitetsløft til fagområdet. Med beslutningen om ikke at prækvalificere kandidatuddannelsen i Konkurrence- og eliteidræt afskæres danske studerende fra at uddanne sig som forskere inden for dette fagfelt, hvilket på sigt betyder, at store danske idrætsorganisationer såsom

[1] European Commission Memo: *Sport keeps not only you, but also industry fit*. Brussels, 21. January 2014. http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-35_en.htm

Danmarks Idræts-Forbund (DIF) og Team Danmark , samt specialforbund må rekruttere specialister fra udlandet. Dette sker allerede i Team Danmark, hvor den tidligere direktør Michael Andersen har konstateret, at man rekrutterer udenlandske ansøgere til stillinger i Team Danmarks forsknings- og testvirksomhed inden for eliteidrætten af mangel på lige så godt kvalificerede danske kandidater.

Noget taler for, at der også er sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel. Vi ser i lande, hvor der forefindes kandidatuddannelser inden for området og dermed mulighed for at kvalificere sig fagligt på niveau 5 i den EU-baserede kompetencetrappe for træneruddannelser, at der i disse lande udbydes arbejde i sportsklubber, foreninger, specialforbund, hovedorganisationer samt inden for de sportsteknologiske virksomheder og erhverv. En hastigt voksende digitalisering af en lang række funktioner inden for eliteidrætten, såsom talentspotting, big data analyse i forhold til kampanalyse på klubniveau, high performance indikatorer inden for trænings- og præstationsoptimering, udvikling af træningsudstyr og træningsmaskiner, der uploader og dokumenterer træningsmængde for individuelle atleter til brug for træner, coach, manager eller inden for elitesportens sundhedsmanagement er erhvervsområder, der er i hastig vækst. Sportsteknologi inden for elitesport er en motor og dynamo for innovationer, der også kommer breddesport og dermed folkesundhed til gavn, således var GPS tracking af træningsruter for få år tilbage forbeholdt topatleter, men i dag hvermandseje for motionscyklister, triatlonudøvere, motionsløbere etc. Udviklingen af nye sportsteknologier inden for elitesport vil åbne nye markeder for massesport og fysisk aktivitet som folkesundhed, men der fordres ekspertise på allerhøjeste niveau for at innovere inden for sektoren.

På baggrund af ovenstående opfordrer Syddansk Universitet Uddannelses- og Forskningsministeriet til at genoverveje den indledningsvist trufne afgørelse. Oprettelse af kandidatuddannelsen i Konkurrence- og eliteidræt vil resultere i kandidater med alsidige kompetencer rettet mod vækstområder inden for sportsindustri, sportsteknologi, trænervirksomhed, ledelse af professionelle sportsklubber og elitekommunale/regionale/nationale sportsorganisationer samt forskeruddannelse på PhD niveau med.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Syddansk Universitet
sdu@sdu.dk

Afslag på godkendelse

26. maj 2015

Styrelsen for Videregående Uddannelser
Uddannelsespolitik 2

Bredgade 43
1260 København K
Tel. 7231 7800
Fax 7231 7801
Mail uds@uds.dk
Web www.ufm.dk

CVR-nr. 3404 2012

Sagsbehandler
Jørgen Sørensen
Tel. 72319001
Mail jso@uds.dk

Ref.-nr. 15/002677-16

Uddannelses- og forskningsministeren har på baggrund af gennemført prækvalifikation af Syddansk Universitets ansøgning om godkendelse af ny uddannelse og Syddansk Universitets indsigelse af 24. april 2015 mod udkast til afslag af 13. april 2015 truffet følgende afgørelse:

Afslag på godkendelse af kandidatuddannelse i konkurrence og eliteidræt

Afgørelsen er truffet i medfør af § 17 i bekendtgørelse nr. 745 af 24. juni 2013 om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og godkendelse af nye videregående uddannelser.

Indsigelsen er blevet vurderet af Det rådgivende udvalg for vurdering af udbud af videregående uddannelser (RUVU). RUVU vurderede, at Syddansk Universitets indsigelse ikke indeholder nye oplysninger, der kan lægges til grund for en ændret afgørelse.

Ministeren har ved afslaget lagt vægt på, at RUVU har vurderet, at ansøgningen ikke opfylder kriterierne for prækvalifikation, som fastsat i bekendtgørelse nr. 745 af 24. juni 2013, bilag 4.

Med venlig hilsen

Jette Søgren Nielsen
Kontorchef